

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Sierpień 2021

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów i migrantek w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej ważne informacje dotyczące spraw z zakresu prawa pracy. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze m. in.:

- Emerytury kobiet – demonstracja 18 września
- Opodatkowanie najbogatszych

Zyski do kieszeni, długi dla państwa

Do 2030 r. brakować będzie 65 000 osób do pracy w opiece. Koszmarne wysoka liczba jeżeli weźmiemy pod uwagę jak ważną rolę odgrywa personel opiekuńczy w społeczeństwie. Nie tylko w czasie pandemii. Już dzisiaj osoby zatrudnione w opiece pracują na granicy możliwości. Przy niskich pensjach i napiętym czasie pracy. Nie dziwi zatem, że wiele osób jest sfrustrowanych i porzuca pracę w opiece. Co na to pravicowi politycy i zwolennicy religii wolno-rynkowej? Otóż nic. Warunki pracy to sprawa między zatrudnionymi i pracodawcami i państwo nie ma się tu mieszać. Ale jeżeli kantony nie zapewnią odpowiedniej jakości opieki to cały system będzie na tym cierpieć. Bogatych stać na służbę zdrowia – my jesteśmy zdani na sprawnie działający system. Dlatego 18 listopada musimy głosować na «tak».

Tymczasem wyzyskiwaczom wiedzie się dobrze. Nawet w czasie pandemii nieźle się dorobili. Również dzięki pomocy państwa. Dzięki pracy skróconej obniżyli koszty pracy. A obfite zyski wypłacili sobie w formie premii i dywidend. Migros otrzymało od państwa 71 milionów. W tym samym roku czterokrotnie zwiększyło zyski. Podobnie wygląda to w 14 innych szwajcarskich koncernach.

Smutny bilans badania przeprowadzonego przez Unię to duże zyski menadżerów i akcjonariuszy oraz niższe pensje zatrudnionych.

Hilmi Gashi

**Volksinitiative für
eine starke Pflege**

Demonstracja 18 września: ręce przecz od emerytur kobiet

Przeciwko jeszcze większej dyskryminacji kobiet!

Kobiety w dalszym ciągu otrzymują o około jedną trzecią niższe emerytury niż mężczyźni. Pomimo to parlament zamierza podnieść wiek emerytalny kobiet do 65

roku życia. Tym samym to kobiety będą finansować reformę AHV/AVS. Podniesienie wieku emerytalnego oznaczać będzie, że kobiety będą więcej pracować za niższą emeryturę. To jest niedopuszczalne! Przeciwko reformie emerytur kosztem kobiet protestują związki zawodowe i organizacje kobiece na ogólnoszwajcarskiej demonstracji 18 września w Bernie.

Dlatego kobiece emerytury są niższe

Niskie emerytury kobiet są odzwierciedleniem ich sytuacji zawodowej: częściej przerywają pracę i częściej pracują na niepełnym etacie. W obu przypadkach by zając się gospodarstwem domowym lub rodziną. Ponadto, zarabiają średnio o 19 procent mniej niż mężczyźni. Do tego dochodzą dysproporcje w emeryturach wypłacanych przez kasy emerytalne.

Emerytury AHV a kasy emerytalne

AHV oferuje uczciwe zabezpieczenie emerytalne. Po pierwszym Strajku Kobiet w 1991 r. wprowadzono istotne mechanizmy równościowe, dzięki czemu dzisiejsze emerytury AHV są mniej więcej równe dla kobiet i mężczyzn. Są jednak dosyć niskie. Inaczej niż jest to zapisane w Konstytucji, nikt nie jest w stanie pokrywać kosztów życia wyłącznie poprzez emeryturę AHV.

Drugi filar (czyli kasa emerytalna: PK) jest dla wielu kobiet tylko skromnym wsparciem: średnia emerytura PK dla kobiet jest o połowę mniejsza niż mężczyzn.

Jeżeli w ogóle może na to wsparcie liczyć: w dalszym ciągu prawie jedna trzecia kobiet nie otrzymuje żadnej emerytury z drugiego filara.

Połowa kobiet, które w 2018 r. przeszło na emeryturę otrzymało emeryturę z drugiego filara poniżej 1165 CHF miesięcznie. W zawodach typowo kobiecych powszechne są emerytury PK pomiędzy 500 a 800 CHF miesięcznie.

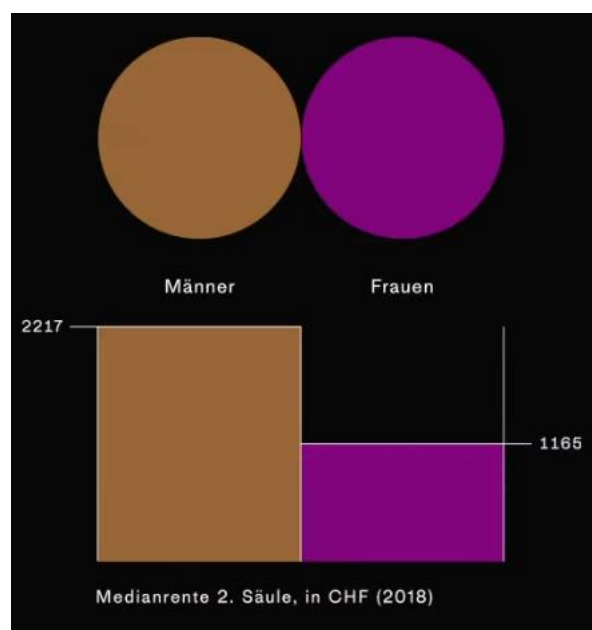
Dyskryminacja na emeryturze

Dlatego dwukrotnie więcej kobiet w wieku emerytalnym musi pobierać świadczenia uzupełniające (EL, PC). Czyli dyskryminacja kobiet w życiu zawodowym przenosi się również na czas po przejściu na emeryturę. I to pomimo, że pracując zajmowały się domem a na emeryturze często przejmowały opiekę nad wnukami.

Tymczasem parlament, zamiast podnosić emerytury kobietom podnosi im wiek emerytalny. Już w sesji jesiennej Parlament będzie debatować nad reformą emerytalną «AHV 21», pogarszającą sytuację kobiet.

Na rzecz lepszych emerytur dla kobiet

Kobiety potrzebują pilnych zmian na lepsze w kwestii emerytur. Dlatego związki zawodowe przygotowały inicjatywę AHVx13 na rzecz 13 emerytury AHV. Również dlatego sprzeciwiamy się reformie «AHV 21» pogarszającej sytuację kobiet na emeryturze.

W dniu 18 września będziemy protestować przed Parlamentem w Bernie

Więcej informacji:

<https://www.unia.ch/de/aktuell/events/detail/a/18287>

<https://www.unia.ch/fr/actualites/evenements/detail/a/18288>

<https://www.unia.ch/it/attualita/eventi/particolare/a/18296>

Marília Mendes

Ruszamy na Berno: precz z reformą emerytalną kosztem kobiet!

13:30 Schützenmatte: początek demonstracji

15:00 Bundesplatz: wiec oraz koncerty

Inicjatywa 99%

Sprawiedliwe opodatkowanie bogaczy

Szwajcarskie społeczeństwo ma okazję umożliwić sprawiedliwą dystrybucję bogactwa. Partie prawicowe i organizacje gospodarcze nie chcą się na to zgodzić. W oparciu o dziwne argumenty próbują zablokować opodatkowanie superbogaczy.

W dniu 26 września odbędzie się głoszenie w sprawie „inicjatywy 99%” młodzieżowej organizacji Juso. Celem inicjatywy jest wprowadzenie o 1,5 raza wyższego opodatkowania kapitału niż pracy. Aby uzyskać dochód z kapitału, np. dywidendy, dochody z akcji i odsetek, właściciel kapitału nie musi kiwnąć paluszkami (najbogatszy 1 procent). Pracownicy (pozostałe 99 procent) muszą ciężko pracować na swoje pensje. Wyższe opodatkowanie kapitału wydaje się więc proste i uczciwe.

Przywileje podatkowe dla dochodów od kapitału

Dochód z pracy jest opodatkowany w 100 procentach. Dochód z kapitału - nie. W ostatnich latach uchwalono liczne ulgi. Dywidendy są opodatkowane jedynie w 70%. Bogaci korzystają zatem podwójnie: otrzymują dochód „z niczego” i nie muszą go nawet w całości opodatkować.

Celem inicjatywy jest sprawiedliwa dystrybucja bogactwa

Inicjatywa chce by dochód z kapitału, od pewnego poziomu był opodatkowany wyżej. Juso proponuje by kwota wolna od podatku wynosiła 100 000 CHF. Zmiana dotyczyć będzie zatem jedynie tych, którzy utrzymują się z dochodu od kapitału.

Uzyskane w ten sposób podatki wysokości ok. 10 miliardów CHF, odciążą osoby zatrudnione poprzez obniżenie podatków i rozwój usług publicznych. Np. poprzez obniżenie premii na kasę chorych i inwestycję w żłobki, opiekę zdrowotną i transport publiczny.

Partie prawicowe idą na barykady

Partie prawicowe próbują storpedować inicjatywę. Twierdzą np., że inicjatywa zaszkodzi małym i średnim przedsiębiorstwom (KMU, PME, PMI). Tymczasem inicjatywa dotyczy osób a nie przedsiębiorstw. KMU nie będą więc wyżej opodatkowane. Troska o KMU wydaje się zatem pretekstem aby uniemożliwić sprawiedliwe opodatkowanie bogaczy.

Noémie Zurlinden

Parlamentarna Sesja Kobiet 2021

FRAUENSESSION 2021

SESSION DES **FEMMES** 2021

SESSIONE DELLE **DONNE** 2021

SESSIUN DA LAS **DUNNAS** 2021

Po raz drugi w historii w Parlamencie Szwajcarskim odbędzie się sesja kobiet. W dniach 29 i 30 października 246 kobiet ze wszystkich regionów Szwajcarii będzie

dyskutowało na najważniejsze tematy społeczne, socjalne, zdrowotne i kulturalne. Pierwsza sesja kobiet odbyła się 7 lutego 1991 r. na 700 lecie Konfederacji.

Reprezentatki poszczególnych regionów wybrane zostały w wyborach internetowych i przypadło im 200 miejsc. Pozostałe 46 przypadło kobietom aktualnie zasiadającym w Parlamencie. Będą one przygotowywać postulaty polityczne w ramach odpowiednich komisji. Postulaty te zostaną poddane głosowniu i następnie trafią w ręce władz federalnych.

Również migrantki wezmą udział

Do udziału w sesji dopuszczone zostały wszystkie mieszkające w Szwajcarii kobiety powyżej 16 roku życia. I to bez względu na obywatelstwo. Finansowanie imprezy zostało zapewnione poprzez zbiórkę w internecie.

Szczególnie dumni jesteśmy z udziału w sesji naszej redakcyjnej koleżanki Emine Sariaslan!

Marek Wieruszewski

Pytania i odpowiedzi

Ciąża: czy muszę wykonywać niebezpieczne zadania?

Jestem w ciąży i muszę pracować w zapyłonym środowisku. Boję się o moje dziecko. Poprosiłam o pomoc moją ginekolożkę ale ona nic nie robi. Mój szef twierdzi, że nadal muszę tam pracować. Czy to prawda?

Miejsce pracy musi być bezpieczne dla kobiet w ciąży (zdjęcie: iStock)

Marie Moeschler: Nie. Pani szef jest zobowiązany zatrudniać Panią tak by nie narażać Pani ani Pani dziecko na utratę zdrowia. Firma, która zatrudnia kobiety w ciąży lub karmiące w warunkach zagrożenia zdrowia, muszą przeprowadzić analizę ryzyka. Taką analizę musi przeprowadzić osoba kompetentna, jak np. lekarz. Firma musi wreszcie stosować się do środków ochronnych.

Jeżeli kobieta w ciąży nie jest dostatecznie chroniona przed niekorzystnymi warunkami pracy to lekarka może wydać zakaz pracy. Stanie się tak wtedy gdy: nie przeprowadzono analizy ryzyka albo przeprowadzono ją w sposób niewystarczający; środki zabezpieczające są nie respektowane; środki zabezpieczające są niewystarczające; są przesłanki by sądzić, że zdrowie kobiety lub dziecka jest zagrożone. W przypadku zakazu pracy firma jest zobowiązana do przygotowania innego, równoważnego miejsca pracy, które nie powoduje zagrożenia. Jeżeli to niemożliwe to firma musi płacić 80% wynagrodzenia do czasu zakończenia zakazu pracy.

(Work, 4.6.2021)

Pracy w nocy: czy zawsze przysługuje dodatek?

Od dłuższego czasu pracuję raz w tygodniu w nocy. Na rozliczeniu pensji (Lohnabrechnung, décompte de salaire, conteggio salariale) do stwaki godzinowej dodawano mi zawsze 25 procent. Mój kolega natomiast pracuje wyłącznie w nocy i nie dostaje dodatku. Czy to jest przeoczenie?

Praca w nocy: kto pracuje ponad 24 nocy w roku ma prawo do dodatku. (zdjęcie: Adobe Stock)

David Aeby: Nie. Ustawa rozróżnia pomiędzy pracą przejściową i regularnie się powtarzającą (Art. 17 b prawa pracy). Praca przejściowa to taka, która wynosi najwyżej 24

nocy w roku. Osobom tak pracującym pracodawca musi wypłacić dodatek przynajmniej 25 procent. Kto zaś pracuje częściej w nocy ma prawo do dodatku wysokości 10 procent. Za każdą w nocy przepracowaną godzinę dolicza się 6 minut. Ma to służyć jako czas do odpoczynku i nie może być wypłacone w formie pieniężnej.

(Work, 18.6.2021)

Choroba po wypowiedzeniu: czy muszę odpracować ten czas?

Złożyłem wypowiedzenie w pracy. Następnie byłem, przez 3 tygodnie chory. Mój szef twierdzi, że muszę to odpracować. Czy to prawda?

David Aeby: Nie, nie musi Pan. Prawo zobowiązań przewiduje, że po upływie okresu próbnego firma nie może wypowiedzieć pracy gdy osoba jest całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy bez własnej winy. Złożone w takim okresie ochronnym wypowiedzenie jest niedozwolone. Jeżeli niezdolność do pracy pojawiła się po złożeniu wypowiedzenia to okres ochronny przerywa się i jest kontynuowany po zakończeniu choroby. Dotyczy to jednak tylko sytuacji gdy pracodawca składa wypowiedzenie.

(Work, 18.6.2021)

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski

komórka: 0041 79 304 80 58

email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission H. Gashi, A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski